

ZPRÁVY SPOLEČNOSTI NÁRODNÍHO MUZEA

Praha, 2006

Vážení členové Společnosti Národního muzea,

u příležitosti konce roku 2006 vám výbor Společnosti NM předkládá zprávu o činnosti za rok 2006 a výhled činnosti v roce 2007.

V roce 2006 probíhala obvyklá činnost v sekcích. Kromě Matice české, sekce mineralogické, antropologické, prehistorie a protohistorie, sekce Společnosti přátel starověkých civilizací a Společnosti Ignáce Borna se k nám přičlenila nová sekce – Společnost Bedřicha Smetany. Zatím pozvolna vzniká i sekce paleontologická, dosud včleněná v sekci mineralogické.

V naší zprávě uvádíme rovněž přehled hospodaření Společnosti NM v roce 2005 a organizační informace (možnost placení členských příspěvků na rok 2007, úřední hodiny Společnosti NM a Matice české) a jako obvykle seznam členských výhod včetně seznamu nakladatelství, která poskytují našim členům slevu při nákupu knih.

Dne 7. června 2007 se bude konat valné shromáždění Společnosti NM, spojené s volbou nového výboru pro příští období.

Během roku 2007 se do činnosti naší společnosti, jak se zdá, nebude ještě promítat připravovaná rozsáhlá rekonstrukce hlavní budovy NM na Václavském náměstí.

Přejeme vám do nového roku hlavně zdraví, hodně úspěchů, jakož i dobré zážitky z akcí Společnosti NM.

***Doc. RNDr. Jan Hus Bernard, CSc.**
předseda Společnosti Národního muzea*

ODEŠLA PHDR. HELENA JOHNOVÁ, CSc.

(13. 9. 1926–7. 5. 2006)

Dne 7. května nad ránem odešla PhDr. Helena Johnová, CSc., čtyři měsíce před osmdesátými narozeninami. Kéž toto ohlédnutí připomene všem, kdo ji znali osobně, ale i těm, kdo se setkali s jejími pracemi, přednáškami, referáty, výstavami i expozicemi, kým byla a jak ovlivnila odborné dění ve druhé polovině 20. století. Svůj život a dílo spojila Helena Johnová s Ná-

rodním muzeem, muzeologií a etnografií. Tato profese byla pro ni životní láskou, uspokojením a naplněním. Patřila k mimořádně činným lidem.

Helena Johnová, vysoká, krásná, s vytříbeným chováním a hlubokým vzděláním, se narodila 13. září 1926 jako první dítě v rodině středoškolského profesora v Mělníce. Ve svém rodném městě absolvovala obecnou školu a reálné gymnázium. Její gymnaziální léta poznamenalo válečné dění. Před vstupem do oktávy byla na podzim v roce 1944 totálně nasazena jako pomocná dělnice v německé továrně na letadla Göllner k.G. V létě 1945 dokončila gymnázium a zapsala se na Filozofickou fakultu Karlovy univerzity, obor dějiny umění a národopis. Poválečné dění a pražský pobyt u tety Heleny Johnové, významné keramičky, přispěly k dotváření jejích životních postojů. Události ve společnosti i kolem ní posílily rozhodnutí urychlit ukončení vysokoškolských studií. Čtvrtý a pátý ročník zvládla v roce 1949. Obhájila disertační práci Vývoj lidového interiéru v Čechách a na Moravě do baroka a poté 9. prosince promovala.

Během vysokoškolského studia vypomáhala v národopisném oddělení Národního muzea a od března 1949 zde pracovala jako smluvní zaměstnanec. 1. ledna 1950 nastoupila do národopisného oddělení Národního muzea do trvalého pracovního poměru. Prostředí muzea jí umožňovalo spojit odborný zájem s organizační a muzejní praxí. Své vědecké bádání orientovala na hmotnou kulturu a lidové výtvarné umění především v Československu. V roce 1960 obhájila kandidátskou disertační práci Sponky jako součást lidového oděvu. V roce 1964 převzala Helena Johnová vedení oddělení a v roce 1965 se stala samostatnou vědeckou pracovnící. Ve vedení národopisného oddělení v letohrádku Kinských působila do roku 1968. V říjnu 1968 byla pro svoji odbornou erudici i jasně nestrannicky vyprofilovaný postoj jmenována ředi-

telkou Historického muzea Národního muzea a jejím pracovištěm se tak stala hlavní budova na Václavském náměstí. Řídící a organizační práce spojená s touto funkcí nepřekryla její zájem o obor. Cenné a přínosné byly její cesty sběratelské v terénu, studijní, badatelské návštěvy v českých, slovenských a evropských muzeích, v archivních fondech, práce editorská, redakční a publikační. Její bibliografii tvoří stovka titulů. Patřila k lidem, kteří pro svoji profesi dýchají i když okolnosti, lidé a limitované možnosti doby ne vždy dovolovaly lehkost bytí. Nestěžovala si, ale mrzelo ji, že se jako bezpartijní nemohla habilitovat. Pedagogicky působila v letech 1954–1974 na Filozofické fakultě Karlovy univerzity na katedře etnografie a folkloristiky a dva roky na někdejší Univerzitě 17. listopadu. Přihlásila se do konkurzu na místo odborného asistenta. V řádně vypsaném konkurzu zvítězila, avšak místo nezískala. Byl na ni vyvíjen nátlak, aby se místa vzdala dobrovolně ve prospěch jiného uchazeče, který byl politicky přijatelný. Helena Johnová se odmítla místa vzdát i přes výhrůžky. Neustoupila a tak bylo přijaté řešení pro tuto dobu charakteristické: konkurz se zrušil a vhodnější kandidát místo získal bez výběrového řízení.

Národnímu muzeu zůstala věrná celý život. Pod jejím vedením byly připraveny trvalé expozice v národopisném oddělení v letohrádku Kinských, Dějiny Čech 19. a 20. století (1985) v budově Národního muzea na Václavském náměstí, Společnost 19. století v Čechách v zámku Vrchotovy Janovice, Památky národní minulosti v Lobkovickém paláci na Pražském hradě. Expozice vznikaly za účasti širšího tvůrčího týmu a udržet přijatelné odborné hranice nebylo vždy lehké.

Scenáristicky připravila řadu výstav. Např. v Letohrádku Kinských uvedla Lidové hračky (1965), které následně putovaly po muzeích doma i v zahraničí, Lidové jesličky (1966) a Československé lidové umění (1967). Výstava o lidovém umění byla prezentovaná také v Městském muzeu v Mnichově a v Altonaer Museum v Hamburku. V následujících letech připravila výstavy: Lidový malovaný nábytek (1973), Horácké lidové hračky (1973), uspořádané v Horáckém muzeu a galerii v Novém Městě na Moravě, Modrotisk včera a dnes (1974) s ÚLUV ve Slováckém muzeu v Uherskem Hradišti, Hračky a hry (1974) ve spolupráci s PhDr. Zoroslavou Drobnou v Národním muzeu. Spolupracovala na přípravě projektu Aspekty lidového života v Evropě (Belgie 1977), Lidová maska (Binche), Láska a svatba v lidovém umění (Liège a Antverpy 1977). V roce 1978 byla členkou autorského týmu a zástupcem

komisaře výstavy Doba Karla IV. Tuto výstavu považovala, vzhledem k ideologickému zabarvení v duchu normalizační doby, i přes unikátnost exponátů, za koncepčně ne zcela dobrou. Pracovala rovněž v tvůrčím týmu při jubilejní výstavě Národní divadlo 1884–1984. Poslední výstava, kterou scénáristicky připravila, byla věnovaná hračce a hrám. Realizovala se v Lobkovickém paláci v roce 1995–1996.

Helena Johnová odešla definitivně z Národního muzea v roce 2001, v dalších letech pokračovala v práci pro významné společnosti, jichž byla členkou: v Národopisné společnosti Československé při ČSAV, ve které byla předsedkyní od roku 1971 do roku 1990 a Společnosti Národního muzea, které předsedala v letech 1991–2003 a od tohoto roku byla její čestnou členkou.

Své práci věnovala srdce a um. Patří jí za to poděkování a naše vzpomínka.

Magdaléna Rychlíková

ZPRÁVY O ČINNOSTI JEDNOTLIVÝCH SEKČÍ SNM za rok 2006 s výhledem na další rok

PŘÍRODOVĚDNÉ SEKCE

Mineralogická sekce pokračovala v roce 2006 za významné podpory mineralogicko-petrologického oddělení NM ve všech činnostech z minulých let, které jsou zaměřeny do oblastí odborně vzdělávací, poznávací, sběrné a publikační. Uspořádala deset nedělních určovacích besed pro členy sekce a širší veřejnost a podílela se na dvou přednáškových cyklech (jarním a podzimním) s geologickou a mineralogickou tematikou. V devíti přednáškách byly prezentovány nové výsledky výzkumu v oboru a poznatky našich mineralogů z cest do zahraničí (Maroko, Nigérie). Z našich lokalit byla věnována pozornost výskytu zlata v okolí Zlátenky u Pacova, vltavínům Chebské pánve a pegmatitům Českého masivu. Přínosem byla i závěrečná přednáška o diamantech z celého světa. Vedle tradiční problematiky byl dán prostor (v rámci postupného osamostatnění paleontologické sekce) i jedné přednášce z oboru paleontologie. Na podporu sběratelské činnosti členů sekce pokračovala soutěž o nejhodnotnější vlastní mineralogický nález na tuzemských nebo za-

hraničních lokalitách. Na říjnové nedělní besedě bylo z více než 20 přihlášených ukázek oceněno pět nejlepších a tyto vystaveny na dobu jednoho roku v mineralogické expozici NM. Také tradice poznávacích a sběrných mineralogických exkurzí do terénu pokračovala i přes stále rostoucí potíže s přístupností lokalit a možností nálezů. Dne 27. 5. 2006 organizovala paní Marie Sobotková autokarový zájezd na Písecko a Milevsko, kde bylo navštíveno pět lokalit (Kamenné Doly, Údražský obrázek, Vepice, Svätý Jan a Horní Novosedly), na kterých bylo možno se střídavým úspěchem sbírat tamní nerosty. Koncem ledna (28. 1. 2006) uspořádal PhDr. Michal Glykner ve spolupráci s ředitelstvím Základní školy Barikádníků v Praze 10 již druhý ročník Amatérské burzy minerálů, kterého se účastnilo 50 vystavovatelů a navštívilo ji 270 sběratelů. Úspěch této akce dává naději, že se podaří obnovit ducha Pražských výstavních dnů nerostů, které před více než třiceti lety iniciovalo mineralogicko-petrologické oddělení NM za účelem podpory sběratelů a záchrany přírodnin pro budoucí generace ve veřejných i soukromých sbírkách. Pokračovala i odborná publikační činnost členů sekce v tuzemských i zahraničních edicích. Mimořádný ohlas měla reprezentativní publikace „Zahrenschatze“, jejímž spoluautorem je člen sekce RNDr. Jaromír Tvrdý, a která vyšla v edici Schloss Freudenstein ve Freibergu a byla představena na slavnostním kolokviu tamní Bergakademie. Jejím obsahem jsou nejkrásnější ruské minerály a klenoty z muzeí celého světa.

Ve všech uvedených aktivitách bude mineralogická sekce pokračovat i v roce 2007.

Paleontologická sekce Společnosti Národního muzea byla v roce 2006 nově založená. Měla by umožnit svým členům snadnější komunikaci a přístup k informacím z oboru paleontologie, Národního muzea a jeho sbírek. Hlavním přínosem pro členy sekce by měl být základní badatelský servis (výměna informací o lokalitách, určování fosílií a přednášky o aktuálních problémech). Kontaktními osobami jsou prozatím Milan Libertín a Radek Labuša. Spojení: milan_libertin@nm.cz (tel: 224 479 251), labutar@seznam.cz (tel: 224 479 261).

Pro snazší komunikaci a rychlý přístup k informacím byly vytvořeny internetové stránky (paleo.wz.cz), které by měly být aktuálně doplněny do konce roku 2006. Činnost sekce se prozatím omezila pouze na dvě přednášky, které proběhly 10. 4. – Karbonské Pompeje (M. Libertín) a Preparační techniky (R. Labuša). Dále se členové sekce podíleli na přípravě výstavy Pohlednice z karbonských pralesů a výrobě modelu mamuta (výstava Lovci mamutů) v Národním muzeu.

Antropologická sekce. V roce 2006 uskutečnila antropologická sekce ve spolupráci s antropologickým oddělením Přírodovědeckého muzea, pražskou pobočkou České společnosti antropologické a Katedrou antropologie a genetiky člověka Přírodovědecké fakulty UK, přednáškový cyklus s názvem – Ženy v antropologii. Představoval poděkování ženám, které přispěly k rozvoji české antropologie, a to nejen těm, které tento obor vystudovaly, ale i těm, které jako manželky antropologů jim vytvářely vhodné podmínky pro jejich práci a měly na rozvoji tohoto oboru u nás nemalý podíl. Příkladem byly manželky profesorů Matiegky, Malého, Fettera, Valšíka, Absolona nebo Jelínka. Přednášky se konaly v přednáškovém sále Národního muzea v Praze. Cyklus zahájil Doc. RNDr. Milan Stloukal, DrSc. a uzavřel vedoucí Katedry antropologie a genetiky člověka PřF UK Prof. RNDr. Zbyněk Šmahel, CSc. Byl rozdělen do 4 večerů v době od 11. 5. do 8. 6. 2006. Přednášeli a moderovali Doc. RNDr. Miroslav Prokopec, DrSc. a prof. h. c. RNDr. Josef Wolf, CSc. Probraly se na něm ženy, které svou prací přispěly k povznesení oboru a v současné době jsou většinou v důchodu, dále ženy, které v současné době v oboru pracují ať již na přírodovědeckých nebo lékařských fakultách, výzkumných pracovištích, muzeích jakož i na pracovištích příbuzných oborů jako je např. archeologie nebo hygiena. Byly zmíněny i čerstvé absolventky oboru, nebo ty, které dosud studují k získání vyšší kvalifikace. Cyklus ukázal jaké má česká antropologie bohatství v ženách, které se podílely nebo podílejí na jejím rozvoji. Ten odvisí do budoucna právě od těch nejmladších antropoložek. Na závěrečném večeru bylo konstatováno, že doktorandské práce z antropologie, vypracované na katedrách antropologie v Praze, Brně a Olomouci jsou zaměřeny na aktuální témata a mají vysokou úroveň. Některé absolventky však nacházejí uplatnění mimo obor, který vystudovaly.

Součástí činnosti antropologické sekce v roce 2006 bylo uspořádání výstavy fotografií pod názvem – Tváře Indie, kterou instalovala na návrh ředitele Chodovské tvrze Ing. Vladimíra Levického kulturní referentka Martina Horáková v budově radnice Úřadu městské části Praha 11 od 5. 6. do 22. 6. 2006. Autor vystavených snímků (M. Prokopec) zachytil na snímcích z každodenního života z mnoha různých míst země – od Bombaje po Kalkatu a od podhůří Himaláje po Mysore, od audience u prezidenta po chudinské čtvrtě Kalkaty a domorodé kmeny v horách v poříčí řeky Krishna u Hyderabadu a v lesích Urisy. Nechybí ani záběry ze sídel maháradžů, ani typy lidí

z pohraniční oblasti NEFA, z Manipuru, ze států Uttarpraděš, Maharáštra, či z měst Poony, Barody, Puri, Bhubaneshwaru aj. ze současnosti, často na pozadí památek staleté kultury. Výstavu zahájili starostka Prahy 11 Marie Šorfová a Prof. PhDr. Rudolf Veselý, CSc. Pro časopis Photo Art ji komentoval Prof. PhDr. Ludvík Baran, CSc. Indické velvyslanectví v Praze projeвило zájem instalovat výstavu v širším měřítku v roce 2007, kdy Indie oslaví 60. výročí samostatnosti. Série snímků obyvatel Indie byla přenesena na disk a bude k dispozici zájemcům na internetových stránkách Společnosti Národního muzea.

SPOLEČENSKOVĚDNÍ SEKCE

Matice česká. V lednu 2006 se uskutečnila v prostorách Národního muzea prezentace digitální podoby Rukopisu královédvorského a Rukopisu zelenohorského, která vznikla díky finanční podpoře Matice české a Spolku Svatobor. Jarní přednáškový cyklus pod názvem Literatura 19. století a dnešní čtenář připomněl netradiční formou tři slavné osobnosti české literatury, Josefa Kajetána Tyla, Karla Hynka Máchu a Zikmunda Wintra. Zajímavé byly i návštěvy krátkodobých výstav a hlavně depozitářů Národního muzea. Členové měli možnost seznámit se s fondy numizmatického oddělení, oddělení knižní kultury a oddělení starších českých dějin. Mimopražské literární vycházky směřovaly do Říčan, kde jsme si připomněli dílo MUDr. Josefa Thomayera. Za Svatoplukem Čechem jsme se vydali do jeho rodiště v Ostředku u Benešova a do Obříství, kde tento slavný český spisovatel prožíval podzim svého života. V květnu jsme se seznámili s minulostí a současností Klubu Za starou Prahu a připomněli si 130. výročí úmrtí Františka Palackého. Uskutečnily se i kulturně literární zájezdy. Mimořádně úspěšný byl zájezd po stopách III. odboje na Příbramsku (Příbram, Památník Vojna, Březové Hory), kde nám byl průvodcem bývalý politický vězeň, pan František Zahradka. Červnové literární toulky jižními Čechami nás přivedly do kláštera ve Zlaté Koruně s novou stálou expozicí Písemnictví v jižních Čechách, do Velešína, rodiště Josefa Vlastimila Kamarýta, a do poutního areálu v Římově, kde působil prvorepublikový český nakladatel Alois Dyk, nedávno Národním muzeem znovu připomenutý. Na pozvání Matice slezské v Opavě se uskutečnil týdenní poznávací pobyt ve Slezsku, nabitý bohatým kulturním programem. Na

konci září došlo díky finanční dotaci Matice české k odhalení informační tabule o životě a díle spisovatele Václava Bolemíra Nebeského nedaleko jeho rodiště, v obci Kokořín. Bohatou návštěvnost měly i kulturní toulky Českým Brodem a Kladnem. Podzimní přednáškový cyklus přiblížil historii českého exlibris, činnost známého současného bibliofilského nakladatelství Aulos a Sdružení českých umělců grafiků Hollar. Tradiční předvánoční setkání bylo připraveno ve spolupráci s Nakladatelstvím Lidové noviny. Proběhla prezentace ediční řady Česká knižnice, kde vycházejí základní díla české literatury, a třetího dílu nově vydávané korespondence Boženy Němcové.

Vedle Zpravodaje MČ se podařilo připravit dvě čísla jeho literární přílohy, Matičnických listů, které si již našly okruh přispěvatelů a pravidelných čtenářů. K propagaci činnosti Matice české v roce 2006 přispěly i vystoupení předsedkyně MČ v Českém rozhlasu a jednatele MČ v rámci semináře knihoven muzeí a galerií ČR.

Na rok 2007 je předběžně počítáno s jarním přednáškovým cyklem, ve kterém vystoupí současné ženy-spisovatelky, jež se výrazně prosadily ve světě. Podzimní přednášky by měly připomenout německy píšící spisovatele českých zemí. Uskuteční se i řada exkurzí do pražských archivů, knihoven a prezentací nových publikací. Mimopražské literární vycházky budou směřovat za Josefem Svatoplukem Macharem do Kolína, za Annou Marií Tilschovou do Dobříše, za Šebestiánem Hněvkovským do Žebráku a za Viktorem Dykem do Mělníka. Ve spolupráci s Podještědským muzeem v Českém Dubu je plánován týdenní poznávací pobyt na Liberecku. Doufáme, že se nám v roce 2007 podaří pokračovat ve vydavatelské činnosti a podílet se dále na propagaci české literatury ve společnosti.

Sekce prehistorie a protohistorie. S Českou archeologickou společností jako hlavním pořadatelem se sekce podílela na uspořádání výročního dvou denního kolokvia „Archeologické výzkumy v Čechách v roce 2005“, které se opět konalo v přednáškovém sále Národního muzea v Praze ve dnech 11. a 12. dubna 2006. Počet zapsaných účastníků činil 128 osob z řad profesionálů i zájemců o archeologii (zejména studentů). Na programu bylo tentokrát 46 referátů o výsledcích záchranných, předstihových i systematických terénních výzkumů, rozvržených do čtyř na sebe navazujících polodenních bloků, věnovaných polykulturním lokalitám, monokulturním výzkumům na lokalitách pravěku a raného středověku, archeologii měst a vesnic a archeologii hradů,

kteřé řídil PhDr. Karel Sklenář, DrSc. a Mgr. Ondřej Chvojka (Jihočeské muzeum, České Budějovice); přednášky (i diskuse, časově bohužel omezené) se ale dotýkaly rovněž aktuálních problémů ochrany a záchrany archeologických památek, projektů nedestruktivní archeologie, spolupráce archeologie a přírodních věd, geofyzikální prospekce, aktivit archeologické památkové péče apod. Rozvržení náplně kolokvia opakovalo zavedenou strukturu 4 polo-denních bloků, které řídili PhDr. Karel Sklenář, DrSc. a Mgr. Ondřej Chvojka (1/ polykulturní lokality, 2/ monokulturní lokality – pravěk a raný středověk, 3/ archeologie měst a vesnic (středověk a mladší období), 4/ archeologie opevněných míst (raný středověk a mladší období). Dodané texty referátů vydává Česká archeologická společnost v rámci svých Zpráv (řada Supplement) jako samostatný svazek na podzim 2006.

Sekce přátel starověkých civilizací. Dne 13. února se uskutečnil přednáškový večer Nové archeologické objevy uspořádaný ve spolupráci s oddělením klasické archeologie NM a Ústavem pro klasickou archeologii Karlovy univerzity věnovaný archeologickým výzkumům v Pistiru, v egyptské oáze Bahríja a v Uzbekistánu. Večer byl spojený s krátkou výroční schůzí Sekce přátel starověkých civilizací. Přednáškový cyklus na téma Významná města antického světa měl osm přednášek probíhajících od 28. 2. do 25. 4. každé úterý v 17 hod. v přednáškovém sále Národního muzea. V Náprstkově muzeu se konal přednáškový cyklus na téma Rodina ve starověkých civilizacích Předního východu (šest večerů každý čtvrtek od 19. 10. do 30. 11. 2006).

I na rok 2007 se počítá s pravidelným přednáškovým cyklem věnovaným antice (jaro) a podzimním cyklem, probíhajícím v Náprstkově muzeu a zaměřeným na Egypt a Přední východ.

Společnost Ignáce Borna v roce 2006 uspořádala přednášku Střet kultur jako kultura střetu, kterou přednesl v přednáškovém sále Národního muzea dne 16. února 2006 Jakub Wolf. V příštím roce budou připraveny přednášky na téma z kulturních dějin 18. století.

Společnost Bedřicha Smetany (SBS) byla v rámci procesu transformace České hudební společnosti (kteřá ji dosud zastřešovala) po dohodě všech zúčastněných organizací přijata koncem března 2006 jako nová sekce do Společnosti Národního muzea. Bylo tak umožněno zachovat identitu SBS a pokračovat v činnosti z posledních let. Výbor SBS pracuje nadále v původním složení: Prof. Jan Novotný (předseda), Dr. Václav Němec (místopředseda a jed-

natel), PhDr. Olga Mojžíšová (ředitelka Muzea Bedřicha Smetany), PhDr. Dr. homíra Čáslavská, Jitka Čechová, PhDr. Božena Dlouhá, Hana Hruběšová. Do výboru SNM byl za novou sekci SBS kooptován Dr. Václav Němec.

Na prvním pořadu roku 2006 v Muzeu B. Smetany pohovořil Dr. Václav Němec o výročích některých významných událostí v životě B. Smetany; v hudební části se tradičně představil nositel Ceny Viléma Zítka z poslední Mezinárodní pěvecké soutěže Antonína Dvořáka v Karlových Varech, kterým se v r. 2005 stal barytonista Jakub Pustina (shodou okolností rovněž laureát 1. ceny v soutěžní kategorii Junior). V den 182. výročí narození Bedřicha Smetany 2. března na pietním shromáždění u jeho hrobu na Vyšehradském hřbitově promluvil předseda SBS prof. Jan Novotný; účastníci měli možnost navštívit také interiér hrobky Slavína a připomenout si tam u příležitosti letošních výročí zejména legendární smetanovské interprety – klavíristu Jana Heřmana (1886–1946) a operního pěvce Viléma Zítka (1890–1956), kteří tam jsou pochováni. S prof. Janem Novotným při příležitosti jeho nedávných 70. narozenin se v Muzeu B. Smetany uskutečnila beseda, na které jubilant souborně zahrál Smetanovy České tance. Ve spolupráci se Společností J. B. Foerster a připravil Dr. Václav Němec ve Foerstrově síni připomínku Bertě Foersterové – Lautererové (1869–1936), první choti J. B. Foerster a vynikající sopranistky Národního divadla, hamburské opery i Dvorní opery ve Vídni. V dubnu pokračoval cyklus o Smetanových operách besedou s režisérem Josefem Novákem o problémech inscenace Prodané nevěsty (ke 140. výročí premiéry opery) na domácích i zahraničních scénách včetně hudebního programu, který s posluchači konzervatoře připravila Jana Nácovská. Obvyklý květnový celodenní autokarový zájezd směřoval do Vrchotových Janovic, na Vysoký Chlumec a do Křečovic (s návštěvou Památníku Josefa Suka).

Tři podzimní pořady v Muzeu B. Smetany byly věnovány někdejšími slavnými interpretům v souvislosti s jejich letošními výročími. O básníkovi klavíru Janu Heřmanovi pohovořil a na jeho smetanovské recitály zavzpomínal Dr. Václav Němec; v pořadu zazněly umělcovy nahrávky z klavírní tvorby B. Smetany. Dr. Němec jako pamětník uvedl i pořad o „Vojanovi české opery“ – Vilému Zítkovi. Na umělce zavzpomínal také nedávný osmdesátník – režisér Národního divadla Ladislav Štros; v hudební části vedle vzácných historických nahrávek připomenuli některé ze slavných Zítkových rolí za klavírního doprovodu Jany Nácovské jeho dnešní následovníci v Národním divadle Luděk

Vele (Kecal, Vodník) a Roman Janál (Don Giovanni). Další setkání – ve spolupráci s islandskou sekcí Severské společnosti – bylo věnováno významnému dirigentovi Dr. Václavu Smetáčkovi (1906–1986), a to především jeho vztahu k dílu Bedřicha Smetany i k severským zemím (zejména k Islandu, kde umělec uvedl Prodanou nevěstu a zahájil tak u nás neznámou činnost operního dirigenta, které se pak občas věnoval výlučně na prestižních zahraničních scénách); vrcholem pořadu, který moderovala doc. Ing. Lidmila Němcová, byly osobní vzpomínky umělcovy manželky paní Míly Smetáčkové a Smetanova Šárka z první digitální nahrávky Mé vlasti. Vystoupili také honorární konzul Islandské republiky T. Gunnarsson a známý hudební badatel Dr. Ladislav Řezníček. Dr. V. Němec připomenul 150. výročí první cesty Bedřicha Smetany na Sever. Rovněž bylo prezentováno druhé rozšířené vydání knihy Život s taktovkou (k jubileu dirigenta). V listopadu pokračoval operní cyklus pořadem o Smetanově Hubičce (ke 130. výročí premiéry) s ukázkami z opery (posluchači konzervatoře s doprovodem J. Nácovské) i vzpomínkou režiséra Josefa Nováka na inscenaci této opery v Národním divadle v Praze. Prosinčové přátelské setkání s hudebním programem – vzhledem k sobotnímu termínu návštěvníkům umožnilo, aby si podrobněji prohlédli jak stálou expozici Muzea B. Smetany, tak i současnou výstavu k 80. výročí založení a k 70. výročí otevření tohoto muzea. Na konec roku sekce připravuje vydání Zpravodaje Společnosti Bedřicha Smetany.

Program SBS pro rok 2007 se připravuje přibližně v rozsahu a tradici dosavadní činnosti.

Podmínkou přijetí SBS jako nové sekce SNM je nová individuální registrace členů. V této souvislosti upozorňujeme nové členy, že v rámci své příslušnosti k SNM se mohou přihlásit bez jakýchkoli dalších poplatků i do kterékoli z ostatních sekcí. Naopak pokud mají členové jiných sekcí SNM zájem o členství v SBS, je třeba podat přihlášku do SBS s uvedením čísla členské legitimace SNM buď při pořadech v Muzeu Bedřicha Smetany nebo poštou, event. e-mailem (adresy níže), aby mohli být informováni o pořadech sekce.

Přímé spojení pro event. další informace:

Společnost Bedřicha Smetany

Dr. V. Němec (místopředseda a jednatel SBS), tel./zázn.: 274 811 801, 281 962 158

Muzeum Bedřicha Smetany

Novotného lávka 1, 110 00 Praha 1

tel. 222 220 082, e-mail: lidmila.nemcova@quick.cz

HOSPODAŘENÍ
Společnosti Národního muzea
v roce 2005

Hotovostní

Hotovost v pokladně k 1. 1. 2005	29 713 Kč
Příjmy k 31. 12. 2005	39 405 Kč
Výdaje k 31. 12. 2005	35 127 Kč
Hotovost v pokladně k 31. 12. 2005	33 990 Kč

Bezhotovostní

Stav konta u ČS k 1. 1. 2005	219 281 Kč
Příjmy	38 896 Kč
Výdaje	3 906 Kč
Stav konta u ČS k 31. 12. 2005	254 270 Kč

Příjmy za rok 2005 celkem	78 301 Kč
Výdaje za rok 2005 celkem	39 034 Kč
<i>Rozdíl</i>	<i>39 267 Kč</i>

Finanční prostředky SNM k 31. 12. 2005 celkem	288 261 Kč
Z toho účelově vázáno ve prospěch Matice české	16 539 Kč

Rozpis příjmů a výdajů celkem:

Příjmy

Členské příspěvky celkem	72 791 Kč
<i>z toho došlé na konto</i>	38 386 Kč
<i>vybrané hotovostně</i>	34 405 Kč
Úroky	510 Kč
<i>Celkem</i>	<i>73 301 Kč</i>

Výdaje

Dohody o provedení práce: 29, Celková částka s daní	14 220 Kč
Provozní režie (kancelářské potřeby, tisk, květiny, knihy, různé)	19 814 Kč
Provozní záloha Matice české	5 000 Kč
Z toho Poplatek za vedení účtu u ČS	2 336 Kč
Celkem	39 034 Kč

Celkové čerpání rozpočtu za rok 2005 podle sekcí:

Ústředí: 13 269 Kč (dohody 6000 Kč, kancelářské potřeby 3332 Kč, vedení účtu 2336 Kč, tisk 1300 Kč, rámečky 300 Kč)

Sekce přátel starověkých civilizací: 2.641 Kč (dohody 2100 Kč, kancelářské potřeby 241 Kč, cestovné 300 Kč)

Matice česká: 12 386 Kč (dohody 4677 Kč, kancelářské potřeby 279 Kč, tisk 2300 Kč, květiny 742 Kč, knihy 1433 Kč, digitalizace RKZ 2995 Kč)

Mineralogie: 6275 Kč (dohody 2100 Kč, zájezd 4000 Kč, květiny 175 Kč)

Mgr. Jaromír Kouba

hospodář Společnosti Národního muzea

JAK ZAPLATIT ČLENSKÝ PŘÍSPĚVEK NA ROK 2007?

Členské příspěvky na příští rok jsou stále ve výši 200 Kč, pro studenty a důchodce 100 Kč.

- 1. Nejjednodušší způsob je platba přímo u zástupců sekce, kteří jsou tím pověřeni během akcí, přednášek apod., člen obdrží kopii příjmového dokladu.*
- 2. Jednoduchý je i bezhotovostní převod z účtu na účet SNM u České spořitelny. Číslo účtu je 19 2304 6319/0800 a konstantní symbol je 0379, variabilní symbol je číslo členské legitimace člena SNM.*
- 3. Pokud nemáte ani jednu z výše uvedených možností, stále zbývá platba poštovní poukázkou, bezplatně pro majitele postžira a s poplatkem pro ostatní. Na složence je číslo účtu SNM u České spořitelny a variabilní symbol je opět číslo členské legitimace SNM.*

Dobrovolná výše členského příspěvku nad uvedenou minimální hranici bude přijata s povděkem. Pokud je jakákoliv nejasnost ve výše uvedeném návodu ke způsobu placení, obraťte se o pomoc k zástupcům sekce. **Úřední hodiny pro členy SNM jsou každou první středu v měsíci od 14 do 16.30 hod. v zasedací síni hlavní budovy NM, kde úřadují členové výboru, nebo v pracovně jednatelky ve 2. patře. Úřední hodiny Matice české jsou ve stejný den od 15 do 17 hodin.**

Petra Burdová, jednatelka SNM

Národní muzeum, Václavské nám. 68, 115 79 Praha 1

tel.: 224 497 264, fax: 224 222 550

e-mail: petra_burdova@nm.cz

<http://www.nm.cz/snm/>

ČLENSKÉ VÝHODY

- Členové Společnosti Národního muzea vedle volného vstupu do všech expozic Národního muzea v České republice mají nárok i na slevy v některých pražských nakladatelstvích a knihkupectvích, a to vždy po předložení legitimace Společnosti Národního muzea (popř. i dokladu o zaplacení členského příspěvku). Seznam nakladatelství a knihkupectví naleznete také na webových stránkách Matice české (www.nm.cz/snm/matrice.htm).
- Členové Společnosti Národního muzea jsou osvobozeni od registračního poplatku ve studovně Knihovny Národního muzea, jestliže se prokáží legitimací SNM a dokladem o zaplacení členského příspěvku za příslušný rok.
- ARS VIVA cesty za uměním (specializovaná cestovní kancelář) poskytuje slevy na všechny zájezdy po předložení legitimace SNM na adrese – Pod Kaštany 3, Praha 6 (po–čt 10–13 hod., 14–18 hod., pá 10–15 hod.), tel.: 233 324 099, arsviva@arsviva.cz, www.arsviva.cz.

- Členům Společnosti Národního muzea je poskytována sleva 10 % na brýle, vyšetření zraku a kontaktní čočky v Optice Lutea, Lípová 12, Praha 2 (po–pá 9–18 hod.),
tel. 224 919 487, jan.matl@optikalutea.cz, www.optikalutea.cz.

Seznam nakladatelství, která poskytují slevu:

Nakladatelství Paseka

poskytuje slevu 20 % na většinu vlastní produkce.
Ibsenova 3, Praha 2, tel. 222 518 176.
e-mail: praha@paseka.cz
Prodejní doba: po–pá 9.30–19 hod.

Nakladatelství Brána

poskytuje slevu 20 %.
Hradešinská 30, Praha 10, tel. 271 740 586.

Nakladatelství ARSCI

poskytuje slevu 20 % v sídle nakladatelství
Hellichova 7, Praha 1 - Malá Strana.
Tel./fax: 251 510 840,
aktuální přehled na www.arsci.cz,
e-mail: arsci@arsci.cz.
Prodejní doba: po–pá 10–17 hod.

Nakladatelství Lidové noviny

poskytuje slevu 10 %, **Vinohradské knihkupectví** –
ul. Jana Masaryka 58, Praha 2 – Vinohrady,
tel. 224 250 365, e-mail: knihkupectvi@nlm.cz
Prodejní doba: po–pá 8.30–18 hod.

Knihkupectví U svatého Jindřicha

Karmelitánské nakladatelství

poskytuje slevu 10 % na produkci nakladatelství
Vyšehrad. Jindřišská 23, Praha 1 – Nové Město,
tel. 224 212 376.
Prodejní doba: po–pá 9–19 hod., so 9–13 hod.

Národní muzeum

poskytuje slevu 10 % jen na své knihy ve své prodej-
ně v hlavní budově Národního muzea.

Nakladatelství Libri

poskytuje slevu 20 %
v sídle nakladatelství
Na Hutmance 7, Jinonice,
tel. 251 613 119.
Prodejní doba: po–pá 9–16 hod.

Nakladatelství Kalich

poskytuje slevu 20 % na vlastní produkci.
Jungmannova 9, Praha 1, tel. 224 947 505.
Prodejní doba: po–pá 9–18 hod., so 10–14 hod.

Nakladatelství Janua

poskytuje slevu 20 %. V Háji 32, Praha 7 - Holešovice,
tel. 220 803 491, 602 648 107,
cajova.janua@seznam.cz.

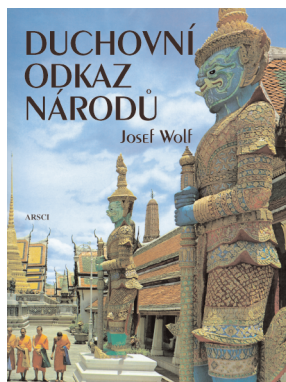
Nakladatelství Portál

poskytuje slevu 10 % na vlastní produkci.
Jindřišská 30, Praha 1, tel. 224 213 415.
Prodejní doba: po–pá 9–18 hod.
Klapkova 2, Kobylisy, tel. 283 028 203.
Prodejní doba: po–pá 8–17 hod.

Nakladatelství Karolinum

poskytuje slevu 10 % na vlastní produkci.
Celetná 18, Praha 1, tel. 224 491 448.
Prodejní doba: po–pá 9–19 hod.,
so–ne 11–17 hod.

NOVINKY NAKLADATELSTVÍ ARSCI

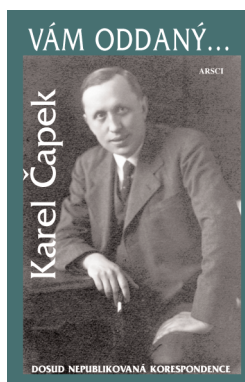

Josef Wolf: DUCHOVNÍ ODKAZ NÁRODŮ

Třetí díl volné trilogie o hodnotách v životě člověka a v lidské společnosti, tvořené svazky: Antropologie pro každý den (2004), Člověk a jeho pradějiny (2006) a Duchovní odkaz národů (2006).

RNDr. Josef Wolf, CSc. (*1927), profesor honoris causa, patří k našim předním antropologům druhé poloviny dvacátého století. Během své padesátileté pedagogické a odborné činnosti přispěl k rozvoji kulturní a sociální antropologie a stal se spoluzakladatelem integrální antropologie v mezinárodním měřítku.

váz. 288 s., cena 320 Kč (pro členy SNM 256 Kč)

Karel Čapek: VÁM ODDANÝ...

Od vydání korespondence Karla Čapka v jeho Spisech v roce 1993 se nashromáždilo dalších 112 knižně souhrnně dosud nepublikovaných dopisů 50 adresátům, z nichž 36 nebylo v tehdejší vydání vůbec zastoupeno. Jsou to Čapkovy dopisy prezidentům T. G. Masarykovi a E. Benešovi, premiérovi M. Hodžovi, spisovatelům a novinářům tehdejšího Československa (Peroutka, Urzidil, Hora), ale i zahraničním (Galsworthy, Romaines). Za zmínku stojí další osobnosti (Vavrečka, Götze, Khol, Lauermannová, Šusta, Tobolka aj.) a čs. odbočka PEN klubu.

K vydání připravili Marta Dandová a Petr Lachmann.

váz. 216 s., cena 235 Kč (pro členy SNM 188 Kč)

Václav Holzknecht:

JAROSLAV JEŽEK a OSVOBOZENÉ DIVADLO

Druhé vydání knihy proslulého Ježkova současníka po padesáti letech, doplněné o fakta, která vydání z r. 1957 neobsahovalo, a o nový výběr málo známých i nepublikovaných fotografií. Novou edici připravil a poznámkami doplnil Petr Lachmann. Předmluva Jiřího Suchého.

Český skladatel Jaroslav Ježek je jednou ze světových osobností Kulturních výročí UNESCO pro období 2006/2007. K jeho 100. výročí narození uspořádalo Národní muzeum – České muzeum hudby v Praze výstavu, která potrvá do 26. 2. 2007.

váz. 416 s., cena 325 Kč (pro členy SNM 260 Kč)